

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/142/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

164/2016. (IX. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ **panasza alapján indult eljárást** a 2016. szeptember 15-én – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

m e g s z ü n t e t i.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2016. április 18. napján a lakóházánál foganatosított rendőri intézkedések (elővezetés, elfogás és előállítás), kényszerítő eszköz (elektromos sokkoló eszköz) alkalmazása és annak sérülést okozó módja, valamint a rendőri intézkedéssel történt károkozás miatt 2016. április 27-én postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2016. május 13-án szintén postai úton kiegészített.

I.

1) A panaszos a rendőri intézkedés előzményeként az alábbiakat adta elő beadványában.

2016. január 12-én a panaszos a házatól egy kétkerekű kézikocsival és két favágó fűrésszel útnak indult tűzifát gyűjteni az O. település, Sz. út melletti fás, bokros területre. Az arra járó mezőőr feljelentette a panaszost az O. Rendőrkapitányságon lopás miatt. A rendőrség büntetőeljárást indított a panaszos ellen, a panaszos kézikocsiját és szerszámait pedig lefoglalták. Az O.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Rendőrkapitányság vezetője és az ügyész a panaszos elmeorvos szakértői vizsgálatát kérte, amit Gy. városban akartak foganatosítani. A rendőrségről idézéseket kapott a panaszos, azonban a megjelenési kötelezettségének nem tett eleget.

2) 2016. április 18-án megjelent két rendőr a panaszos házában, mert az O. Rendőrkapitányságra való elővezetését akarták végrehajtani. A rendőri intézkedés okaként azt közölték vele, hogy az O. Rendőrkapitányság egy r. századosa, H. E. utasította őket a panaszos elővezetésére. A panaszos ideges lett, és a házban nála levő önvédelmi gázipisztollyal a rendőröket elzavarta oly módon, hogy az udvaron a levegőbe löve leadott tíz figyelmeztető lövést. Ezt követően a panaszos bezárkózott a házba. A rendőrség szerint a rendőrök felszólították a panaszost, hogy a házból jöjjön ki, fegyver nélkül, felemelt kézzel. Ő azonban ezt a felszólítást nem hallotta, mivel a házban volt.

3) Ezt követően az O. Rendőrkapitányság vezetője „terrorelhárító kommandós rohamrendőrökkel szétverte a házat”: három ajtót, egy vagy két ablakot és a lakberendezés egy részét (falitükröt, petróleumlámpát, dohányzóasztalt) tönkretették a 14 óra körül a panaszos házához érkező rendőrök, akiknek száma 4-5 fő volt.

A rendőrség állítása szerint a Terrorelhárítási Központ részéről is történt felszólítás, azonban a panaszos azt sem hallotta. A panaszost a rendőrök elfogták, ő pedig közölte, hogy megadja magát. Ennek ellenére egy idegbénító injekciót lőttek bele, majd pedig úgy összeverték, hogy a feje két helyen vérzett.

A panaszost a B. Rendőrkapitányság fogdáján helyezték el három napra. Onnan a Gy. város Ügyészségére és Járásbíróságára vitték, majd – kihallgatását követően – előzetes letartóztatását rendelték el és a B. Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetbe szállították.

4) A panaszos előadta beadványában, hogy álláspontja szerint nem magánterületről és nem magánszemélytől lopott, ezért ebből „nem kellene rendőrségi ügyet csinálni”, illetve nem kellett volna a házat „kommandós rendőrökkel szétveretni”. Kérte szabadon bocsátását, illetve a neki okozott kár megtérítését.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszbeadványban megjelölt helyszínen és időpontban az O. Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök és a Terrorelhárítási Központ munkatársai intézkedtek.

a) A panaszos elővezetését az O. Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály r. törzsrőmester járőrnöje, illetve a Közlekedésrendészeti Osztály r. főtörzsrőmester forgalomellenőrző járőre foganatosította. A járőröket ért támadást követően, utasításra, az O. Rendőrkapitányság állományába tartozó megerősítő erők érkeztek: a Közlekedésrendészeti Osztály r. törzszászlós balesethelyszínelője és r. főtörzszászlós járőrvezetője, továbbá a Vizsgálati Osztály r. főtörzszászlós vizsgálója és a Bűnügyi Osztály r. főtörzsrőmester bűnügyi technikusa. A helyszínen megjelent később a B. Megyei Rendőr-főkapitányság r. alezredes kiképzett tárgyalótisztje is.

b) A Terrorelhárítási Központ részéről a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 11. Műveleti Osztályának (B. település) 13 fő rendőre intézkedett a helyszínen.

A.

A B. Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a panaszüggyel kapcsolatosan az alábbi dokumentumokat bocsátotta a Testület rendelkezésére.

1) Az O. Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza.

a) A panaszossal szembeni intézkedés előzménye az alábbi volt. Az O. Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya büntetőeljárást folytat a panaszos ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontjának bi) alpontja szerint minősülő lopás vétségének megalapozott gyanúja miatt.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszos mint gyanúsított elmeorvos-szakértői vizsgálata, aki azonban a vizsgálaton – a szabályszerűen kézbesített idézések ellenére – egyetlen alkalommal sem jelent meg. Emiatt a nyomozó hatóság a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 162. §-ának (2) bekezdése alapján (figyelemmel a 69. § (1) bekezdés rendelkezéseire) a panaszos elővezetését rendelte el. A határozattal a panaszos Sz. település Rendőrkapitányságra történő előállítását rendelték el, az igazságügyi elmeorvos szakértőhöz, 2016. április 18-án 16 órára. A határozat alapján 2016. április 18-án 11 óra 45 perckor a rendőrkapitányság rendőrpárja megjelent a panaszos házánál, az elővezetés foganatosítása céljából.

b) A járőrök fellépésének módja a jelentésük és kiegészítő jelentésük alapján megfelelt a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 20. §-ában, és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. §-ában foglalt szabályoknak. A r. törzsrőmester nő a kopogtatásra az ajtón kilépő panaszosnak köszönt, bemutatkozott, közölte jelvéyszámát. Közölte az intézkedés célját: a rendőrkapitányság a panaszos elővezetését rendelte el orvosi vizsgálata céljából. Az arról szóló határozat végig a rendőrök kezében volt, de azt nem tudták átadni a panaszosnak, mert – miközben engedéllyel magához vette ruházatát és egy táskát – az intézkedő rendőrökre támadt egy fegyverrel.

c) A panaszos az intézkedés kezdetén együttműködő volt, nem tűnt idegesnek, semmilyen szokatlan, az átlagostól eltérő magatartási jelenséget nem tapasztaltak nála a rendőrök. A közlést követően megkérdezte, hogy cipőjét felveheti-e, illetve szükséges tárgyait magához veheti-e. Az arra vonatkozó engedély megadását követően a padlóról felvett táskából váratlanul kivett egy fegyvert, és a rendőrökre lőtt. A támadást követően pedig bezárkózott a házba.

2) A rendőrség továbbította a Testület részére az O. Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály vezetőjének a Btk. 370. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontjának bi) alpontja szerint minősülő lopás vétségének megalapozott gyanúja miatt a panaszos ellen indított bűnügyben a panaszos elővezetését elrendelő határozatát.

A határozat szerint a panaszost 2016. április 18-án 16 órára kell a Sz. település Rendőrkapitányságra az elmeorvos-szakértőhöz előállítani. Az elővezetést az indokolta, hogy a büntetőügyben szükséges a panaszos elmeorvosi vizsgálata, amelyre azonban idézés ellenére nem jelent meg korábban.

A határozatot arról, hogy azt vele szóban közölték, és egy példányát átvette, a panaszos nem írta alá.

3) A panaszos elővezetését fogantatosító rendőrök a rendőri intézkedés napján jelentést készítettek.

a) Az O. Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály r. törzsőrmester járőrnökjének jelentése szerint a kérdéses napon 6 és 18 óra között gépkocsizó járőrszolgálatot látott el a r. főtörzsőrmester járőrrel O. illetékességi területén. A szolgálatirányító parancsnok a napi szolgálati feladatok mellett meghatározta részükre a panaszos elővezetését, amit az O. Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya rendelt el, és aznap 16 órára elő kellett állítani a Sz.-i Rendőrkapitányságra, elmeszakértői vizsgálat céljából.

A rendőrök 11 óra 45 perckor megjelentek a panaszos házánál, de kopogtatásukra és kiabálásukra nem jött elő senki. Ezt követően adatgyűjtést végeztek, és az egyik szomszédot meghallgatták. A nő elmondta, hogy ismeri a panaszost, és tudomása szerint otthonában tartózkodik, látta hazaérkezni kb. 20 perccel korábban. A szomszéd látta azt is, hogy a panaszos házának bejárati ajtaja nyitva van, és – elmondása szerint – az ajtó csak akkor van nyitva, ha a panaszos otthon tartózkodik.

A rendőrök ismételt megjelentek a panaszos házánál, ahol a r. törzsőrmester kopogtatására, kiabálására senki nem jött ki. Ezt követően az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdés f) pontja alapján megpróbálta a magánlakásba való bemenetelt megkísérelni. A kertkapu zárva volt, de mert alacsony (kb. 110 cm-es) volt, ezért azon bemászott. A r. főtörzsőrmester kb. 5 méterre volt tőle, aki a letaposott kerítésen keresztül ment be a kertbe. A rendőrök a bejárati ajtó előtt találkoztak, és a r. törzsőrmester nő kopogtatott.

A panaszos kinyitotta az ajtót és kilépett az udvarra, a rendőrök elé. A r. törzsőrmester nő igazoltatta a panaszost, aki átadta személyazonosításra alkalmas okmányait, és akkor teljesen együttműködő magatartást tanúsított.

A r. törzsőrmester nő közölte a panaszossal, hogy elővezetését rendelték el, és előállítja az O. Rendőrkapitányságra. A panaszos az elmondottakat megértette és tudomásul vette. Nem tűnt idegesebbnek, mint az intézkedés kezdetén, hanem arról érdeklődött, hogy cipőjét felveheti-e és a szükséges tárgyait magához veheti-e. A r. törzsőrmester nő megengedte, hogy a panaszos a cipőjét felvegye. Ekkor a lakása előterébe belépett, a bejárati ajtó mindvégig nyitva volt, azon keresztül a rendőrök folyamatosan figyelemmel kísérték. A panaszos az előtérben leült egy sámlira, majd, miután felvette cipőjét, felállt és kifelé jövet, kb. a rendőroktől egy méterre, a folyosón felvett egy kék színű zárt táskát azzal, hogy azt viheti-e magával. A rendőrök igenlően válaszoltak, amire megfogta a táskát és abból elővett egy pisztolynak látszó tárgyat. A r. törzsőrmester nő ezt meglátta (tőle kb. 1-1,5 méterre volt) és azt kiáltotta: „vigyázz, fegyver!”

A r. törzsőrmester emlékezete szerint a panaszos töltő fogást is vett a fegyveren, majd a rendőrök hátrálni kezdtek az udvarban, mire ő kilépett az ajtón. A r. törzsőrmester nő fedezéket keresett (emlékezete szerint társa is azt keresett), és volt egy romos épület és egy fa is az udvaron. A panaszos elsütötte a fegyvert, talán öt alkalommal. A r. törzsőrmester nő menekült a panaszos elől, egy orgonabokor mögött átugrott a kerítésen át az utcára, eközben hallotta a lövéseket. Emlékezete szerint a panaszos olyat is mondott, hogy „takarodjatok innen”. A r. főtörzsőrmester a (110-120 cm magas) kerítésen át a szomszédba ugrott be.

A rendőröknek arra nem volt idejük, hogy a náluk levő kényszerítő eszközöket használatba vegyék, vagy a fegyvert elővegyék. Kicsi volt a távolság, rövid volt az idő, előbb fontosnak érezték, hogy

megfelelő távolságba és fedezékbe kerüljenek. Ekkor még azt sem tudták, milyen fegyver van a panaszosnál, de amikor elsütötte, hallották, hogy gyengébb a hangja, mint a szolgálati fegyvereknek.

A panaszos ezt követően visszament a házba. A rendőrök már olyan helyen voltak, ahonnan nem lehet látni, hogy hova lett. A r. főtörzsőrmester ekkor szólt szolgálati telefonon a szolgálatirányító parancsnoknak, hogy rájuk lőttek, nem sérültek meg, de erősítést kérnek. A szolgálatirányító parancsnok közölte, hogy küld erősítést.

Kb. 10 perc elteltével megérkezett négy fő: a Közlekedésrendészeti Osztály r. törzssászlós balesethelyszínelője és r. főtörzssászlós járőrvezetője, továbbá a Vizsgálati Osztály r. főtörzssászlós vizsgálója és a Bűnügyi Osztály r. főtörzsőrmester bűnügyi technikus. Így összesen hatan voltak a rendőrök. A panaszost próbálták kihívni, de nem jött ki a házból. Ezt követően három irányból körbevették a házat, oly módon, hogy a bejáratot szemmel tudják tartani. A ház ablakai (a bejárati ajtó melletti kivételével) be voltak deszkázva, ezért a panaszos csak az ajtón keresztül tudott volna kijutni.

A rendőrök többször felszólították a panaszost, hogy jöjjön ki, feltartott kezekkel, hogy láthassák. A panaszos egyszer kinyitotta az ajtót és kinézett, de visszament, bezárta az ajtót, és a Terrorelhárítási Központ megérkezéséig és elfogásáig többet nem látták.

A szolgálatirányító parancsnok közölte, hogy a panaszos elfogásának végrehajtására a Terrorelhárítási Központ jön, a rendőröknek biztosítani kell a helyszínt (első körös zárás). Az utasításnak eleget tettek, több oldalról körbevették a házat oly módon, hogy fedezék mögött helyezkedtek el, egymást azonban látták és kommunikálni is tudtak, illetve felvették a lövedékálló mellényt.

A rendőri jelentés szerint az esemény váratlanul következett be, arra nem számítottak a járőrök, mert a panaszos kellően tájékozott és együttműködő volt az intézkedés kezdetén. A rendőrök tekintettel voltak arra – a Szolgálati Szabályzat 34. §-ának (2) bekezdése szerint –, hogy a panaszos felöltözhessen és a szükséges személyes dolgait magához vehesse. Semmilyen jel nem mutatott arra, hogy bármilyen módon meg akarja támadni a rendőröket, illetve hogy ideges vagy felháborodott lenne.

A r. törzsőrmester nőnek sérülése nem keletkezett, csupán a jelvénye sérült meg (arról levált egy védőréteg).

b) Az O. Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály r. főtörzsőrmester forgalomellenőrző járőrének jelentése nagyvonalakban megegyezik a r. törzsőrmester jelentésével, csak az alábbi többlet adatok találhatóak a dokumentumban.

A szolgálatirányító parancsnok 2016. április 18-án 9 óra 30 perckor értesítette a r. főtörzsőrmestert szolgálati telefonon, hogy a környéken tartózkodik egy r. törzssászlóssal, ezért megnézik a panaszost a lakcímén, és értesítik, ha otthon tartózkodik. A szolgálatirányító parancsnok később, 11 óra 30 perckor ismételt telefonált, hogy a panaszos szembe szomszédja – akit megbízott, hogy figyelje a házat – telefonált, miszerint a panaszos otthon tartózkodik. Ez alapján jelentek meg a járőrök 11 óra 45 perckor a panaszos házában.

A r. főtörzsőrmester a panaszos támadását követően, a fedezékből látta a panaszos pisztolyt tartó kezét, számára egyértelmű volt, hogy a társára 2-3 célzott lövést ad le. A r. főtörzsőrmester szolgálati fegyverét csőre töltötte, de mert nem volt fedezéke, a szomszéd ház udvarára ugrott be, így teljesen

védeve volt a romos épület mögött. A fedezékből kinézve észlelte, hogy akkor a panaszos már felé fordul fegyverével, ezért a rendőr rögtön takarásba lépett. A rendőr azonnal lövést hallott, később még egyet.

A r. főtörzsőrmesternek sem keletkezett sérülése, szintén csak a jelvénye sérült meg.

4) Az O. Rendőrkapitányság r. alezredes közrendvédelmi osztályvezetője a panaszossal szembeni elővezetés végrehajtását fogantató rendőrökkel szemben elkövetett hivatalos személy elleni erőszak körülményeinek kivizsgálása során összefoglaló jelentést készített, amely az Állásfoglalás II. A. rész 1) és 3) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi releváns többlet információkat tartalmazza.

a) Amikor a panaszos a táskából a fegyvert elővette, annak csövét azonnal a rendőrökre irányította és azzal egyidejűleg töltőfogást is vett a fegyveren.

A megerősítés 2016. április 18-án 12 óra 9 perckor érkezett a helyszínre. Amikor körbefogták a házat, többször, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával felszólították a panaszost, hogy feltartott kezekkel jöjjön ki a házból, a fegyvert tegye le, működjön együtt, ellenkező esetben vele szemben kényszerítő eszközöket fognak alkalmazni. Ezután történt az, hogy a panaszos egy alkalommal kinézett, utána többet nem jelent meg az ajtóban.

A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 11. Műveleti Osztálya az osztályvezető irányításával a helyszíni intézkedést 13 óra 5 perckor átvette, azt követően a két járőr fegyvereit – az O. Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály szolgálatparancsnokának felügyelete mellett – kiürítették és fesztelenítették (olyan helyen, ahol az sérülést vagy kárt nem okozhatott).

A B. Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység-irányítási Központjának (a továbbiakban: TIK) ügyelete a helyszínre irányította a B. Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Felderítő Osztályának r. alezredes osztályvezetőjét, aki kiképzett tárgyalótiszt. A r. alezredes 12 óra 30 perctől 14 óra 10 percgig folyamatosan megkísérelte felvenni a kapcsolatot az ingatlanban tartózkodó panaszossal, ami azonban eredménytelenül zárult, mert semmilyen formában nem kommunikált.

Mivel nem sikerült felvenni a kapcsolatot a panaszossal, a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 11. Műveleti Osztály vezetőjének döntése alapján a Terrorelhárítási Központ munkatársai az épületben három behatolási pontot (két ablakot és a bejárati ajtót) erőszakosan megnyitottak, és dinamikus épületharcászati eljárást alkalmazva a panaszost 14 óra 13 perckor elfogták, majd előállították az O.i Rendőrkapitányságra.

b) A panaszost hivatalos személy elleni erőszak elkövetése miatt, az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján elfogták, a 31. § (1) bekezdése alapján ruházatátvizsgálást hajtottak végre. Vele szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, az Rtv. 48. §-a alapján – 14 óra 13 perctől 16 óra 20 percgig – bilincset, illetve az Rtv. 49. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján elektromos sokkoló eszközt alkalmaztak további támadása és szökése megakadályozása érdekében (figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 25. §-ának (1) bekezdésére, 28. §-ára, 40-42. §-aira).

c) A panaszossal szembeni személyi szabadságot korlátozó intézkedés 2016. április 18-án 14 óra 13 perckor kezdődött és az őrizetbe vétel Központi Nyomozó Főügyészség általi kihirdetéséig, 21 óra 48 percgig tartott. A panaszos ruházatának átvizsgálását a kényszerítő eszközök alkalmazását követően, a helyszínen a Terrorelhárítási Központ egyik munkatársa hajtotta végre először, 14 óra 13 perckor. Ezt követően, az O. Rendőrkapitányság előállító helyiségében való elhelyezése előtt 16 óra 55 perckor az

O. Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály járőrparancsnoka is átvizsgálta a panaszos ruházatát, annak során támadásra alkalmas, közbiztonságra veszélyes vagy bűncselekményből származó tárgyat nem találtak nála (ld. Állásfoglalás II. A. rész 6) pont). A panaszos őrzését a járőrparancsnok és az O.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály egy r. őrmester járőre hajtotta végre.

d) A panaszosnak az elfogásakor sérülése keletkezett. Az O. Kórház Sürgősségi Baleseti Osztályán 2016. április 18-án 19 óra 13 perckor vizsgáltatták meg a panaszost, akinek 8 napon belül gyógyuló sérülései keletkeztek.

e) A rendőri intézkedés során a panaszos házának ablakai, ajtói roncsolódtak meg a Teroelharítási Központ által végrehajtott behatolás és elfogás során. Az intézkedő rendőrök szolgálati jelvényeiről egy-egy körömnvi helyen a védőréteg levált.

f) Mind a panaszos, mind pedig az intézkedő járőrök alkoholos befolyásoltságát megvizsgálták, mindenki esetében negatív eredménnyel járt.

g) 2016. április 18-án 16 órakor – a B. Megyeri Rendőr-főkapitányság TIK ügyeletesének értesítése alapján – a Központi Nyomozó Ügyészség csoportvezető ügyésze megjelent a helyszínen, amit az azt biztosító rendőröktől átvett, és mint a szemlebizottság vezetője fogánatosította a helyszíni szemlét. Annak során fényképfelvételek készültek, és tárgyi bizonyítékokat rögzítettek (5 db gázriasztó töltényhüvely az udvaron, 10 db gázriasztó töltény a panaszos zsebében, 2 db gázriasztó maroklőfegyver a lakásban, 91 db gázriasztó töltény a lakásban.). A csoportvezető ügyész ezt követően kihallgatta a sértett rendőröket, és a panaszost bűnügyi őrizetbe vette.

A rendőrök a panaszost átkísérték a B. település Rendőrkapitányság fogdájába, ahol 2016. április 19-én 0 óra 30 perckor a meglevő sérüléseivel, panaszmentesen átadták. Az átkísérés során a panaszos kezeit előre helyzetben bilincseltek meg, bilincsrögzítő övet és vezetősíjat alkalmaztak.

h) A parancsnoki kivizsgálás során megállapították, hogy a két járőrt a Be. 162. §-ának (2) bekezdése alapján elrendelt elővezetés végrehajtása miatt az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettség terhelte, illetve az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdés f) pontja alapján jogszerűen léptek be a panaszos ingatlanának területére.

A bekövetezett esemény a rendőröknek nem volt felróható. Az intézkedést kellő jogalappal kezdték meg és a Szolgálati Szabályzat 34. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel hajtották végre. A panaszos támadására az intézkedő rendőrök elsődlegesen nem számíthattak. A rendőri intézkedés fogánatosításához a kellő erővel és felszereléssel jelentek meg a helyszínen annak érdekében, hogy azt meg tudják kezdeni és biztonsággal be tudják fejezni. A támadó azonban váratlanul, minden előzmény nélkül vett elő egy pisztolyt, amellyel több lövést adott le az intézkedőkre. A rendőrök ezt észlelve fedezéket kerestek, majd segítséget, erősítést kértek. Az Rtv. 54. §-ának (1) bekezdés k) pontja alapján szolgálati maroklőfegyverüket jogszerűen helyezték tűzkész állapotba, és a helyzet felmérését követően, a kellő helyzetfelismerésnek köszönhetően a Szolgálati Szabályzat 47. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint azokat nem használták.

A saját és mások testi épségét veszélyeztető eszköz magához vételét nagy valószínűség szerint körütekintőbb, előrelátó intézkedéssel sem kerülhették volna el, mert a panaszos a körülmények alapján vélhetően előre készült a cselekmény elkövetésére. A cselekmény bekövetkezése elsősorban

az elkövető mentális problémáira vezethető vissza, amelyet az intézkedés során jól leplezett, együttműködést színlelt, így közvetlenül nem lehetett magatartásán azt érzékelni.

A kivizsgálás az intézkedés során szabályszegést, mulasztást nem állapított meg, az intézkedő rendőrökkel szemben sem fegyelmi, sem büntetőeljárásra okot adó körülmény nem merült fel.

A rendőri intézkedés során sérülése csak a panaszosnak keletkezett, az elfogása során. A panaszos házában két ablakát és egy ajtaját rongálták meg, amelyek funkciójukat elvesztették. A megrongált nyílászárókat az O. Városüzemeltetési Zrt. vezérigazgató-helyettesének utasítására annak munkatársai helyreállították. A nyílászárókra OSB lapokat csavaroztak, amivel biztosították a vagyonvédelmet, és az ingatlanba az idegenek bejutásának megakadályozását. Az ingatlan nyílászáróit a szemlebizottság rendőrségi pecséttel zárta le.

Az osztályvezető összefoglaló jelentése tartalmazza azt is, hogy az O. Rendőrkapitányság vezetője intézkedett arról, hogy az eseménnyel kapcsolatban a parancsnoki kivizsgálás során levont tapasztalatokra figyelemmel, a teljes személyi állomány tekintetében, intézkedéstaktikai képzésen feldolgozzák az adott rendőri intézkedést.

5) A Testület felvilágosítás-kérése alapján a járőrök kiegészítő jelentést készítettek.

a) A r. törzsőrmester nő jelentése az Állásfoglalás II. A. rész 1)-4) pontjaiban ismertetettekhez képest az alábbi többletinformációt tartalmazza.

A ház, ahonnan az elővezetést kellett foganatosítani egy sarki, családi ház, amelynek egy oldalfala és egy végfala az utcára néz, drótkerítéssel körbekerített terület. Ablakai be voltak deszkázva. Amint a rendőrök odaértek, azon kopogtatott a r. törzsőrmester, és hívta a házban tartózkodót többször is, hogy biztosan hallhassa, aki benn tartózkodik. A házból semmilyen zaj nem szűrődött ki az utcára. A r. törzsőrmester többször kiabált, hogy „Rendőrség! Kérem, jöjjön ki!”

Mivel senki nem ment ki, adatgyűjtésbe kezdett. Annak során az egyik szomszédtól tudta meg, hogy biztosan otthon van az elővezetendő panaszos, mert ő látta, hogy a bejárati ajtaja nyitva van és tudja, hogy akkor otthon is tartózkodik. Ezt követően a r. törzsőrmester a kertkapun, társa a korábban már letaposott kerítésen át mászott be. A tömör bejárati ajtón kopogtatott. A panaszos kinyitotta az ajtót, a r. törzsőrmester nő pedig a köszönést és az alakiságokat (bemutatkozás, jelvéyszám közlése) követően egyből elmondta, hogy azért keresik, mert a rendőrkapitányság az elővezetését rendelte el, orvosi vizsgálata céljából. A panaszos még kérdezte is, hogy biztosan a fa ügy miatt van. A rendőr kérte, hogy mielőtt átadja az elővezetésről szóló határozatot, okmánnyal igazolja magát, aminek eleget tett. A r. törzsőrmester nő ezzel egy időben át kívánta adni a határozat egy példányát, de a panaszos egyből az iránt érdeklődött, cipőjét felveheti-e, és szükséges tárgyait magához veheti-e.

A cselekmény további leírása az eredeti jelentésben írtakkal egyező.

b) A r. főtörzsőrmester kiegészítő jelentése a r. törzsőrmester jelentésével tartalmilag egyezik, illetve az Állásfoglalás II. A. rész 1)-4) pontjaiban ismertetettekhez képest új információt nem tartalmaz.

6) A panaszossal szembeni rendőri intézkedés tekintetében jelentést készített a járőrparancsnok, illetve a helyszíni erősítésként megjelenő egyik rendőr, a r. törzssászlós balesethelyszínelő is.

a) A járőrparancsnok jelenése azt tartalmazza, hogy a Terrorelhárítási Központ r. törzsszázlósától 2016. április 18-án 16 óra 40 perckor átvette a panaszos mint fogvatartott őrzését. A panaszost az előállító helyiséghez kísérte, ruházatát átvizsgálta, nála önkárosításra, illetve sérülés okozására alkalmas eszközt nem talált, vele szemben kényszerítő eszközt nem alkalmazott. 16 óra 55 perckor a meglévő sérüléseivel panaszmentesen elhelyezte.

b) A balesethelyszínelő jelentése tartalmazza azt, hogy az O. Rendőrkapitányság vezetőjének utasítására 2016. április 18-án 14 óra 30 perctől helyszínbiztosítást hajtott végre a panaszos ingatlanánál, azon kívül: a két utca kereszteződését teljes terjedelmében lezárták, a gyalogos és járműforgalmat elterelték. 16 órakor adta át a r. törzsszázlós a helyszínt a kiérkező szemlebizottság vezetőjének, addig a helyszínen változás nem történt. 20 óra 10 percig a helyszín környezetében még forgalomirányítást hajtott végre egy másik rendőrrel együtt.

A szemle befejezését követően a r. törzsszázlós jelenlétében gondoskodtak az O. Városüzemeltetési Zrt. alkalmazottai a megrongált nyílászárókról [ld. részletesen az Állásfoglalás II. A. rész 4) h) pontjánál írtakat].

7) a) A panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszköz használatáról, személyi szabadságot korlátozó intézkedésről szóló jelentés – amelyet a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 11. Műveleti Osztálya (B. település) intézkedő r. századosa készített el – az alábbi információt tartalmazza.

2016. április 18-án 12 óra 20 perckor a Központi Ügyelet utasította a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 11. Műveleti Osztályát (B. település), hogy vonuljon a panaszos házához, mivel ott az elzárkózott panaszos előállítását kellett foganatosítani. 13 óra 5 perckor érkeztek meg a helyszínre, és az ott tartózkodó rendőröktől átvették az épület közvetlen zárását. Mivel a tárgyalónak nem sikerült felvennie a kapcsolatot a célszeméllyel, három behatolási pontot erőszakosan megnyitottak, és dinamikus épületharcászati eljárást alkalmazva a panaszost elfogták és megbilincseltek. Az elfogást követően a panaszos ruházatát a r. százados átvizsgálta, amelynek során megtaláltak inge zsebében egy doboz – feltehetően – riasztó lőszert. A panaszos az elfogás során sérülést szenvedett, ezért a mentőtiszt megvizsgálta, megállapításait dokumentálta.

A r. százados a panaszost nyilatkoztatta az elfogásával kapcsolatban, aki az intézkedést tudomásul vette, az ellen nem élt panasszal. A panaszost további intézkedés megtétele céljából panaszmentesen átadta az O. Rendőrkapitányságon.

A jelentés szerint 14 óra 13 perckor az Rtv. 39. §-a alapján magánlakásban intézkedtek, a 29. §-ának (1) bekezdése alapján a panaszost igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták. Az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja és a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján elfogták és előállították.

A panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, illetve a 48. § alapján (pontot nem jelöltek meg) bilincset, a 49. § (1) bekezdés b) pontja alapján elektromos sokkoló eszközt alkalmaztak. A bilincselés 2016. április 18-án 14 óra 14 perctől 16 óra 20 percig tartott. Annak módját (előre vagy hátra helyzetben) a jelentésben nem jelölték meg.

A jogellenes magatartás abbahagyására való felszólítás a „Törvény nevében” történt. A kényszerítő eszközök alkalmazására előzetes figyelmeztetés történt-e vagy sem rovat nincs megfelelően aláhúzva. A rendőri intézkedés során anyagi kár és sérülés keletkezett; a sérült személy egészségügyi ellátásáról intézkedtek.

b) A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a kényszerítő eszközök alkalmazására a szükségesség, a jogszerűség és az arányosság követelményének megtartása mellett került sor. A rendőri intézkedés, a személyi szabadság korlátozása, a kényszerítő eszköz alkalmazása a jelentés, az Rt. és a Szolgálati Szabályzat pontjai alapján jogszerű volt.

c) A „Nyilatkozat az elfogott, előállított, elővezetett személy részére” elnevezésű dokumentum szerint a panaszost az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő, annak várható időtartama rovat kitöltés nélkül maradt.

A panaszost az előállítással, valamint az előállító helyiségben történő elhelyezéssel, illetve az ott-tartózkodással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, valamint a jogorvoslati lehetőségeiről tájékoztatták. Öt órát meghaladó fogvatartása esetére élelmezést nem kért. Folyamatos kezelést és orvosi felügyeletet igénylő, illetve fertőző betegsége nem volt. Védő kirendelését nem kérte, védőt nem hatalmazott meg. Sérülése az előállítás során keletkezett (8 napon belül gyógyuló ld. beteg kezelő lapon). Panaszja az előállítással kapcsolatban nem volt. A panaszos a dokumentumot aláírta.

d) Az előállított/ elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztatót a panaszos megértette, azt aláírta.

e) Az előállítás időtartamának meghosszabbításáról szóló határozat szerint a panaszos előállítását – az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése alapján – 4 órával, 2016. április 18-án 14 óra 13 perctől 2016. április 19-én 0 óra 13 percre meghosszabbították. A határozat indokolása szerint a panaszos ellen a Központi Nyomozó Főügyészség hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt indított büntetőeljárás. Az eljárás során a panaszossal szemben további nyomozati cselekmények foganatosítása (kihallgatás, rabosítás, orvosi vizsgálat) szükséges.

A panaszos a határozat ellen panasszal nem élt, azt aláírta.

8) a) A panaszos orvosi vizsgálatáról 2016. április 18-án 19 óra 13 perckor állította ki az O. Kórház Sürgősségi Baleseti Osztálya az ambuláns lapot.

A dokumentum szerint a diagnózis a hajas fejbőr egyéb sérülése. Az anamnézis rovat azt tartalmazza, hogy a rendőrség kíséri a panaszost, és a fogdába való elhelyezés előtti statust kérik. A jobb szemöldök laterális szélén 1 cm-es felszínes repesztett seb, a homlok jobb oldalán és a hajas fejbőr találkozásánál 2 cm-es zúzódás. Occipitalisan 1 cm-es vertikális lefutás, felszínes repesztett seb. Bal könyökén 3 x 2 cm-es felszínes bőrsérülés. Jobb alsó bordaívék középső axillaris vonalkereszteződésnél 4 x 1 cm-es horzsolás. Egyéb sérülés, törésgyanú nincs. Terápiaként betadinos ecsetelést, tetanolt rögzítettek.

Az ambuláns lap szerint a panaszos sérülései 8 napon belül gyógyulnak.

b) Az „Orvosi vélemény befogadáskor” elnevezésű rendőrségi dokumentum azt tartalmazza, hogy a panaszos 8 napon belül gyógyuló sérülései az előállítás során keletkeztek. A vizsgáló orvos szerint a panaszos fogdában elhelyezhető. A dokumentum kiállításának időpontja 19 óra 50 perc, azt a panaszos aláírta.

9) A rendőrség továbbította a Testület részére a Központi Nyomozó Főügyészség dokumentumait is.

a) A Központi Nyomozó Főügyészség elrendelte a panaszos őrizetbe vételét. Az arról szóló határozat szerint az őrizetbe vétel 2016. április 18-án 14 óra 13 perctől 21-én 14 óra 13 percig tart.

A határozat indokolása azt tartalmazza, hogy a panaszos a vele szemben lakóhelyén, elővezetés elrendelése miatt az intézkedő járőröket egy gáz riasztófegyverrel megtámadta, ami alapján megalapozottan gyanúsítható a Btk. 310. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző hivatalos személy elleni erőszak büntetnének elkövetésével. Megalapozottan feltehető, hogy szabadlábban hagyása esetén a panaszos szökésének vagy elrejtőzésének veszélyére tekintettel az eljárási cselekményeknél a jelenléte másképp nem biztosítható. Megalapozottan feltehető az is, hogy újabb, szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követne el (megállapítható a Be. 129. §-a (2) bekezdésének b) és d) pontjai szerinti előzetes letartóztatási indok).

A panaszos a határozatot aláírta, és azt tüntette fel, hogy „lehet, hogy panasszal élek”.

b) A „Rendelvény a bűnügyi őrizetben rendőrségi fogdába történő befogadására” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos fogvatartási helye a B.Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Fogdája, ahol fokozott, 5 percenkénti őrzését rendelték el.

B.

A Terrorelhárítási Központ főigazgatója az alábbi dokumentumokat bocsátotta a Testület rendelkezésére.

1) A panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszköz használatáról, személyi szabadságot korlátozó intézkedésről szóló jelentést (amelyet a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 11. Műveleti Osztálya intézkedő r. századosa készített el) és a parancsnoki véleményt a Testület az Állásfoglalás II. A. rész 7) a) és b) pontjánál ismertette.

2) A „Nyilatkozat a fogvatartott értesítésekkel kapcsolatos kérelmeiről és az azzal kapcsolatban foganatosított intézkedésekről” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos az előállításáról nem kívánt senkit sem értesíteni. Folyamatos kezelést és orvosi felügyeletet igénylő, valamint fertőző betegsége nem volt. Sérülése az előállítás során keletkezett. Panasza az előállítással kapcsolatban nem volt. Szóban és írásban a jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatást megkapta. A panaszos a dokumentumot aláírta.

3) A „Tájékoztató” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta: jogorvoslattal élhet a Terrorelhárítási Központ főigazgatójához vagy a Testülethez. A dokumentum a jogorvoslatra nyitva álló határidőt és a jogorvoslati fórumok elérhetőségét is tartalmazza. A panaszos a dokumentumot aláírta.

4) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Speciális egészségügy Főosztálya által kiállított egészségügyi dokumentáció esetlap szerint a panaszost a testi kényszerrel történt elfogása kapcsán vizsgálták. Bilincselés közben keletkezett hámsérüléseken kívül más panasza, látható sérülése nem keletkezett (jobb szemöldök külső részén kb. 5 mm-es zúzott felületes sebzés, 5-10 mm-es felületi hámszorítás). Sebét ellátták, további vizsgálata, kórházi elhelyezése, mentővel szállítása nem volt szükséges. Orvosi vizsgálata után fogdába szállítható. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy homlokán és a fejétőn keletkezett horzsolás; a dokumentumot aláírta.

5) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság 11. Műveleti Osztályának r. százados osztályvezetője jelentést készített a panaszossal szembeni rendőri intézkedésről.

A jelentés szerint a Terrorelhárítási Központ 11 Műveleti Osztálya 13 fő rendőrrel (6 szolgálati gépjárművel, megkülönböztető fény- és hangjelzés alkalmazásával) jelent meg a panaszos házánál a kérdéses napon a Terrorelhárítási Központ Központi Ügyelet utasítására, ahol bűnügyi feladatot hajtottak végre, mert a panaszos az előállításának fogatosítása közben fegyverrel vagy utánzatával rálőtt az intézkedő rendőrökre, majd bezárkózott a házba.

A helyszínre érve az osztályvezető felvette a kapcsolatot az O. Rendőrkapitányság ott tartózkodó rendőreivel, tájékozódott, információt gyűjtött. A műveleti egység megérkezését követően eligazítást tartott, és intézkedett az épület zárásának átvételéről. Kialakítottak egy azonnalos kiscsoportot, műszakis és kutyás rendőrökkel megerősítve. A B. Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Felderítő Osztályának r. alezredes vezetője, aki a tárgyalótiszt volt, megérkezését követően megkezdte a tárgyalói feladatokat, azonban a kapcsolatfelvétel többszöri próbálkozás után sem volt sikeres.

Mivel nem sikerült felvenni a kapcsolatot a célszeméllyel, a műveleti igazgató-helyettes r. ezredes utasítást adott az ajtó erőszakos megnyitására. Azért volt szükséges, mert tartani lehetett attól, hogy a panaszos magában kárt tehet.

Az ajtót mechanikus ajtónyitóval megnyitották, és egy r. százados nő átvette a tárgyalói feladatokat, próbált kapcsolatot teremteni a célszeméllyel, ami továbbra is sikertelen volt. Az ajtó megnyitását követően megállapították, hogy a célszemély nem tartózkodott a megnyitott, felderített helyiségben. Ezt követően erőszakkal megnyitották az utca felőli bedeszkázott ablakot is. Az intézkedő rendőrök ebben a helyiségben felfedezték a célszemélyt, majd kezelni kezdték, ezzel egy időben pedig megindult egy kiscsoport a bejárati ajtó irányából az elfogás fogatosítása céljából. Az útjukba eső két beltéri ajtó el volt torlaszolva, ezért azokat szintén be kellett törni.

Az egyik r. százados meglátott egy fegyvert (vagy annak utánzatát) egy szekrény tetején, közvetlenül a panaszos mellett. Amikor a célszemély a fegyver irányába nyúlt, a r. százados vele szemben (Taser X26 típusú) rendszeresített elektromos sokkoló eszközt alkalmazott, amelynek során mindkét tüske talált, a panaszos magatehetetlen állapotba került.

Ekkor értek be a helyiségbe a személykezelők, akik a panaszost 14 óra 13 perckor elfogták, megbilincseltek, ruházatát átvizsgálták. Annak során zsebéből egy műanyag dobozban feltehetően riasztó lőszer került elő.

A panaszos az elfogás során hámphorzosolások sérüléseket szenvedett, ezért a mentőtiszt megvizsgálta, ellátta, megállapításait dokumentálta. A sérülések feltehetően akkor keletkeztek, amikor a panaszos az elektromos sokkoló eszköz alkalmazása miatt földre került.

A r. százados ezt követően a helyszínt átadta a B. Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Osztály r. őrnagyának a további intézkedések végrehajtása céljából, illetve a panaszost további intézkedés megtétele céljából panaszmentesen átadta az O. Rendőrkapitányság r. alezredesének 16 óra 20 perckor. A panaszos az intézkedés tényét tudomásul vette, az ellen panasszal nem élt. Az osztályvezető a nyilatkozatát videofelvételen rögzítette. Tájékoztatta őt jogairól is, amit szintén tudomásul vett.

Az osztályvezető az épületen az erőszakos megnyitások miatt keletkezett károkat szintén rögzítette: a bejárati ajtóban, két dupla ablakban, két beltéri üveges ajtóban keletkezett kár. Az okozott kár szükséges volt, felesleges károkozás nem történt.

A jelentés szerint 14 óra 13 perckor az Rtv. 39. §-a alapján magánlakásban intézkedtek, a 29. §-ának (1) bekezdése alapján a panaszost igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták. Az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja és a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján elfogták és előállították.

A panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, illetve a 48. § alapján (pontot nem jelöltek meg) bilincset, a 49. § (1) bekezdés b) pontja alapján elektromos sokkoló eszközt alkalmaztak. A bilincselés 2016. április 18-án 14 óra 14 perctől 16 óra 20 percig tartott. Annak módját (előre vagy hátra helyzetben) a jelentésben nem jelölték meg.

A jogellenes magatartás abbahagyására való felszólítás a „Törvény nevében” történt. A kényszerítő eszközök alkalmazására előzetes figyelmeztetés történt-e vagy sem rovat nincs megfelelően aláhúzva. A rendőri intézkedés során anyagi kár és sérülés keletkezett; a sérült személy egészségügyi ellátásáról intézkedtek.

6) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság 12. Műveleti Osztályának (P. város) r. őrnagy osztályvezetője jelentést készített a panaszossal szembeni rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

A dokumentum szerint, mivel közös készenléti ügyeleti szolgálati feladatot láttak el a 11. Műveleti Osztállyal, ezért annak vezetője értesítette őket telefonon és kérte, hogy riadóztassa a 12. Műveleti Osztály készenlétes állományát és indítsa útba a panaszos házához. 12 óra 40 perckor indult az állomány megkülönböztetett fény- és hangjelzéssel, 4 szolgálati gépjárművel és 8 fő rendőrrel.

14 óra 30 perckor a műveleti igazgató-helyettes r. ezredes azt a tájékoztatást adta neki, hogy a műveleti helyszínre elsőként érkező 11. Műveleti Osztály állománya időközben elfogta a panaszost, és utasította, hogy az állománnyal vonuljon vissza a bázisra.

7) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság 11. Műveleti Osztályának r. százados osztályvezetője a Testület felvilágosítás-kérése alapján kiegészítő jelentést készített a panaszolt rendőri intézkedés részleteiről, amely az alábbi többletinformációt tartalmazza.

A műveleti igazgató-helyettes r. ezredes azt követően adott utasítást az ajtó erőszakos megnyitására, hogy legalább 4 rendőri felszólítás történt, de a kapcsolatot nem sikerült felvenni a célszeméllyel. Az ajtó zárva volt, és tartani lehetett attól, hogy a panaszos magában kárt tesz.

A tárgyalói feladatokat átvevő r. százados nő a megnyitott nyílászárón keresztül próbált kapcsolatot teremteni a panaszossal. Mivel így sem sikerült a kapcsolatfelvétel, és a kiscsoport behatolása ebbe a helyiségbe veszélyes lett volna, ezért nyitották meg erőszakkal az utca felőli bedeszkázott két ablakot is.

Az ablak betörését követően az intézkedő rendőrök meglátták a panaszost, és felszólították, hogy vesse alá magát a rendőri intézkedésnek. Ezzel egyidejűleg, mivel a célszemély kontroll alatt volt, a kiscsoport megkezdte a korábban megnyitott bejárati ajtón a behatolást, az intézkedés biztonságos

foganatosítása érdekében. Ekkor történt, hogy két, eltorlaszolt beltéri ajtót is erőszakkal nyitottak meg.

A jelentés szerint az elektromos sokkoló eszköz alkalmazását megelőzően rendőri felszólításra nem volt lehetőség, mivel a késedelem veszéllyel járt volna. Az azt alkalmazó r. százados a kevésbé halálos eszközt alkalmazta, törekedve az élet és a testi épség megóvására.

A r. százados továbbá úgy nyilatkozott, hogy amikor előállították a panaszost az O. Rendőrkapitányságra, és átadták a r. alezredesnek, ő közölte az elfogás indokait.

A jelentés továbbá tartalmazza az osztályvezető azon megjegyzését, hogy a panaszos a rendőri intézkedésnek a többszöri felszólítás ellenére sem engedelmeskedett, passzívan ellenállt.

8) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság 11. Műveleti Osztályának a panaszos bilincselését végrehajtó r. törzsszázlósa is jelentést készített a rendőri intézkedés részleteiről. A jelentés azt a többlet információt tartalmazza, hogy felszámoló kiscsoportban végrehajtóként hajtott végre szolgálati feladatot. A csoportparancsnok utasítására felállt az épület ajtaja elé, felkészülve a behatolásra. Többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült a bent levő személlyel felvenni a kapcsolatot, ezért a műszakis rendőr az ajtó erőszakos megnyitására kapott utasítást.

A megnyitott ajtón keresztül a tárgyaló r. százados nő többször megszólította a panaszost, közölte vele, hogy miért vannak ott a rendőrök tulajdonképpen. Elmondta neki, hogy önként jöjjön elő. A panaszos azonban semmilyen felszólításra nem válaszolt, ezért a műszakis rendőr utasítást kapott a kinti ablakok erőszakos megnyitására is.

Ekkor a legfelső szobában meglátták a panaszost és ismételten felszólították, hogy adja meg magát, aki erre sem válaszolt. Ezzel egyidőben a r. törzsszázlós rádión kapott utasítást a behatolásra. Az előtte levő két ajtó erőszakos megnyitását követően érkezett abba a szobába, ahol a panaszos tartózkodott. A kinti biztosítást ellátó rendőr elektromos sokkolót használt, aminek következtében a panaszos a földre esett. Ezt követően a r. törzsszázlós egy másik r. törzsszázlóssal testi kényszert alkalmazva megbilincselték a panaszost, majd a másik r. törzsszázlós által végrehajtott ruházataérvizsgálatot biztosította. Ezt követően pedig a panaszos orvosi ellátását is biztosította.

9) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság 11. Műveleti Osztályának a panaszos bilincselését végrehajtó másik r. törzsszázlósa is jelentést készített a rendőri intézkedés részleteiről.

A jelentés szó szerint megegyezik az Állásfoglalás II. rész B. fejezet 8) pontjában ismertetett jelentéssel, annak ismertetésétől a Testület eltekintett. A jelentésben a r. törzsszázlós megjegyezte azonban, hogy a panaszos az előállítás során zavartan és passzívan viselkedett.

10) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság 11. Műveleti Osztályának a panaszossal szemben elektromos sokkoló eszközt alkalmazó végrehajtó r. századosa kiegészítő jelentésének egy része megegyezik a panaszos bilincselését foganatosító rendőrök jelentéseivel [Állásfoglalás II. rész B. fejezet 8)-9) pont].

A r. százados továbbá úgy nyilatkozott, hogy az ablak betörését követően meglátta a panaszost. Számára elérhető távolságban, egy kis szekrény tetején, egy fegyvernek látszó tárgyat látott meg a rendőr, ezért felszólította, hogy a rendőri intézkedésnek vesse alá magát. Ezzel egyidőben a behatoló

csoport elfoglalta a helyiséget. A panaszos ekkor a fegyvernek látszó tárgya irányába nyúlt, így a r. százados – a lövedékálló pajzs fedezékéből kilépve – vele szemben (Teaser X-26 típusú) rendszeresített sokkoló eszközt alkalmazott. Azt megelőzően külön rendőri felszólításra nem volt lehetőség, mivel a késedelem veszéllyel járt volna. Az eszköz alkalmazása az élet és a testi épség megóvása érdekében történt. A sokkoló eszköz alkalmazása során a panaszos magatehetetlen állapotban a földre került, ekkor a behatoló csoportból egy r. törzszászlós elfogta és megbilincselte. Az eszközt – a bilincselést és a ruházatátvizsgálást követően – az előírásoknak megfelelően, eltávolították a panaszos testéből. Az elfogás során zúzott, hámphorzsolós sérüléseket szenvedett a panaszos, amit a helyszínen a mentőtiszt megvizsgált, ellátott és dokumentált. A sérülések feltehetően akkor keletkeztek, amikor a panaszos a sokkoló eszköz alkalmazása során a földre került.

III.

A panaszbeadvány elővezetés elrendelésére, az előzetes letartóztatás megszüntetésére, a panaszos által elkövetett bűncselekmény megítélésére, valamint a kártérítésre vonatkozó részei tekintetében a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A Testület a panasz ezen része tekintetében utal a hatáskörét megállapító, az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésére. Eszerint: az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is csak azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

1) a) Az elővezetés elrendelése tekintetében a Testület – az Rtv. fentebb idézett rendelkezése – mellett utal a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz., 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Be. 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettese a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196.

§-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92-93/B. §-ai tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

Az elővezetés a nyomozó hatóság által elrendelt kényszerintézkedés volt. Ennek tekintetében a Be. 195. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a panaszosnak lehetősége volt panaszt előterjeszteni azzal szemben.

b) Az előzetes letartóztatás szintén büntetőeljárás cselekmény: a terhelt személyi szabadságának elvonásával járó kényszerintézkedés. Azt kizárólag a [bíróság](#) jogosult elrendelni. A Testület a fentiek értelmében annak jogszerűségét, indokoltságát úgyszintén nem vizsgálhatja.

2) A panaszos szerint ő nem magánterületről, magánszemélytől vette el a fát, amiből nem kellene büntetőügyet „csinálni”.

A Testület utal arra, hogy a Btk. kifejezetten bünteti a jogellenes fakivágást. A Btk. 370. §-ának (1) bekezdése szerint lopást követ el az, aki idegen dolgot másától azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdés b) pont bi) alpontja szerint lopás vétségét valósítja meg az, aki a szabálysértési értékre elkövetett lopást erdőben jogellenes fakivágással követi el. A Testület ugyanakkor a cselekmény büntetőjogi megítélésére nem rendelkezik hatáskörrel, ahogyan az a fenti okfejtésből kiderül.

3) A panaszos által említett kártérítés tekintetében a Testület ismételten utal a hatásköri szabályokra. Azok értelmében nem jogosult kártérítés kérdésben dönten, az a polgári bíróság feladata a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény alapján.

Tekintettel a fentiekben kifejtettekre a Testület hatáskörének hiányára figyelemmel nem vizsgálhatta felül a panaszossal szemben elrendelt elővezetés, előzetes letartóztatás indokoltságát és jogszerűségét, nem foglalhatott állást a terhére rótt büntetendő cselekmény megítélésével kapcsolatban, illetve nem dönthetett kártérítési ügyben.

IV.

A panaszos sérelmezte azt, hogy sem az elővezetését foganatosító rendőrök, sem pedig később, a Terrorelhárítási Központ rendőrei részéről nem történt előzetes felszólítás (figyelmeztetés) a rendőri intézkedés előtt, illetve utóbbi rendőrök tekintetében az „idegbénító injekció” alkalmazását és bántalmazását. Panaszolta továbbá azt is, hogy „szétverték a házat”.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a XIII. cikkben foglalt tulajdonhoz való jogát, a XX. cikkben foglalt testi épséghez való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy megfelelő indokkal vonták-e intézkedés alá az O. Rendőrkapitányság rendőrei a panaszost.

A panaszosi állítás és a rendőrség álláspontja ebben a tekintetben azonos: büntetőeljárás indult a panaszos ellen, amelynek során elmeorvos-szakértői vizsgálatát rendelték el, és – a szabályszerű idézések ellenére – nem tett eleget megjelenési kötelezettségének, ezért aznap a rendőrök elővezetését akarták foganatosítani. A rendőrségi iratok ezen felül azt tartalmazzák, hogy a nyomozó hatóság 2016. április 18-án 16 órára rendelte el elővezetését, az O. Rendőrkapitányság rendőrei aznap 11 óra 45 perckor jelentek meg a panaszos házában.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, [...].

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A Testület megállapítása szerint – anélkül, hogy magának az elővezetésnek a jogszerűségét és indokoltságát vizsgálta volna [vö. Állásfoglalás III. rész 1) a) pont] – az intézkedő rendőrök jogszerűen vonták intézkedés alá a panaszost az elővezetés eredményes lefolytatása érdekében, ami által nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A panasz ezen részével összefüggésben a panaszos egyébként nem sérelmezte azt, hogy a foganatosítás során a rendőrök átadták-e a kényszerintézkedés elrendeléséről szóló határozatot, ezért ezt a Testület – a kérelemhez kötöttség elve értelmében – nem vizsgálta.

2) A panaszos beadványában maga is úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök elővezetésre irányuló intézkedésével szembehelyezkedett: önvédelmi pisztolyával a rendőröket elzavarta a levegőbe leadott figyelmeztető lövésekkel. Ezzel összefüggésben ugyanakkor azt sérelmezte, hogy nem hallott az O. Rendőrkapitányság rendőrei részéről arra vonatkozóan figyelmeztetést (felszólítást), hogy fegyver nélkül, felemelt kézzel jöjjön ki a házból.

A rendőrségi dokumentumok a panasz ezen részével összefüggésben azt tartalmazzák, hogy az elővezetést foganatosító rendőrök igazoltatták a panaszost, majd engedélyezték számára, hogy felöltözzön, dolgait magához vegye. Ekkor történt az, hogy az addig együttműködő panaszos elővette fegyverét és a rendőrökre támadt. A rendőrök – további 4 fő rendőr helyszínre érkezését követően – próbálták a panaszost kihívni. Mivel az eredménytelen volt, körbevették a házat, és többször újra felszólították a panaszost, hogy feltartott kezekkel jöjjön ki. a panaszos egyszer kinyitotta az ajtót, kinézett, majd visszament és bezárta az ajtót.

Az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése pedig kimondja, hogy a rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

Az Rtv. 61. §-ának (1) bekezdése továbbá előírja, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell.

A Szolgálati Szabályzat 39. §-ának (3) bekezdése kimondja, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Az Rtv. 33. §-a tartalmazza az elfogás és előállítás okait. A 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.

Jelen esetben a rendőrök a rendőrség mind nyomozó hatóság által határozattal elrendelt elővezetést próbálták foganatosítani, amelynek kezdetén igazoltatták, azt követően azonban kivonta magát a rendőri intézkedés alól, sőt – a panaszos által is elismerten – támadást intézett ellenük. Amikor a panaszos házába az O. Rendőrkapitányság hat rendőre be akart hatolni a panaszos elfogása érdekében. A panaszos azzal, hogy a rendőrökre (saját állítása szerint a levegőbe) lőtt, Btk.-ba ütköző cselekményt valósított meg: a hivatalos személy elleni erőszak büntettét, amely egy szándékos bűncselekmény.

A Testület megállapítása szerint a panaszos elfogásának megkísérlése jogszerűen történt az O. Rendőrkapitányság rendőrei részéről. A Testület az ellentmondó bizonyítékok közül a rendőrség állítását tartotta életszerűbbnek: a rendőrök betartották a kényszerítő eszköz alkalmazása előtti előírást, több ízben előzetesen figyelmeztették a panaszost, hogy feltett kezekkel jöjjön elő és adja meg magát, illetve vesse alá magát a rendőri intézkedésnek. **A rendőrség az elfogás megkísérlése során – az előzetes figyelmeztetés megtörténtevel – nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.**

3) A panaszos sérelmezte, hogy a Terrorelhárítási Központ rendőrei részéről sem hangzott el előzetes figyelmeztetés az elfogása előtt, holott ő közölte, hogy megadja magát.

a) A rendőrségi dokumentumok a panaszban foglaltaktól teljesen különböző eseménykort tartalmaznak. Miután a panaszos az O. Rendőrkapitányság rendőreinek nem adta meg magát, elfogása nem sikerült. A B. Megyei Rendőr-főkapitányság részéről megjelent tárgyaló tiszt panaszossal való kapcsolatfelvétele (1 óra 40 percen keresztül) eredménytelen volt. Ezt követően adott utasítást a Terrorelhárítási Központ műveleti igazgató-helyettese az ajtó erőszakos megnyitására. Annak indokaként azt a magyarázatot adta a rendőrség, hogy tartani lehetett attól, hogy a panaszos magában kárt tesz.

Az ajtó erőszakos megnyitását követően egy újabb tárgyalótiszt próbált kapcsolatot teremteni a panaszossal, sikertelenül. Az ajtó megnyitását követően megállapították, hogy a panaszos nincs a

megnyitott helyiségben, így tovább kellett menniük: ezúttal két bedeszkázott ablakot is megnyitottak. A ház legbelső helyiségében találták meg a panaszost.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok egybevetésével a rendőrség álláspontját tartotta életszerűbbnek: a Terrorelhárítási Központ rendőrei részéről is történt többszöri, előzetes figyelmeztetés, mielőtt a panaszos tényleges elfogására sor került. **A Terrorelhárítási Központ rendőrei az elfogás során – az előzetes figyelmeztetés megtörténtével – nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.**

b) A panaszbeadvány szerint a panaszos közölte, hogy megadja magát.

A rendőrségi dokumentumok ilyen panaszosi közlésről nem számolnak be, ellenkezőleg: amikor első ízben az O. Rendőrkapitányság hat rendőre próbálta a panaszost elfogni, a panaszos egy ízben előjött a házból, majd oda visszament és bezárkózott. Sem az O. település Rendőrkapitányság rendőrei, sem a Terrorelhárítási Központ dokumentumai nem számolnak be olyan körülményről, hogy a panaszos jelezte: megadja magát.

A Testület a bizonyítékokat úgy értékelte, hogy a rendőrség részéről teljesen jogszerű és indokolt volt a panaszos elfogása. Annál is inkább, mivel az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdésében felsorolt elfogási (előállítási) okok esetén a rendőrnek nincs mérlegelési lehetősége, az elfogás (előállítás) foganatosításától nem tekinthet el. Itt a helyzetet súlyosította az a körülmény, hogy tudták, a panaszosnál fegyver (vagy annak látszó tárgya) van, amit adott esetben maga ellen is fordíthat.

A Testület megállapítása szerint a panaszos előállítása jogszerű és indokolt volt, amellyel jogszerűen korlátozták a panaszos személyi szabadsághoz való jogát. A panaszos tisztességes eljáráshoz való joga sem szenvedett sérelmet, mivel a panaszosnak több óra állt rendelkezésére a rendőrökre támadást követően, hogy megadja magát.

4) A panaszos elfogásának módját is sérelmezte, nevezetesen, hogy „idegbénító injekciót lőttek bele”, illetve összeverték, vérző fejsérülései keletkeztek

a) A rendőrségi dokumentumok szerint többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült a házban tartózkodó panaszossal felvenni a kapcsolatot, ezért erőszakos módon jutottak be a rendőrök a panaszos házába, ahol a legbelső helyiségben fogták el. A kinti biztosítást ellátó r. százados volt az, aki meglátta, hogy panaszos számára elérhető távolságban, egy kis szekrény tetején, egy fegyvernek látszó tárgy van. Először felszólította őt, hogy a rendőri intézkedésnek vesse alá magát. Vele egyidejűleg azonban a behatoló csoport is beért a helyiségbe, ami miatt a panaszos a fegyvernek látszó tárgy irányába nyúlt. A r. százados ekkor alkalmazott vele szemben rendszeresített sokkoló eszközt. Nyilatkozata szerint megelőző figyelmeztetésre a késedelem veszélye miatt nem volt lehetőség, az az élet és a testi épség megóvása érdekében történt.

Az Rtv. 49. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a szolgálatban rendszeresített, vegyi vagy elektromos sokkoló eszközt, illetőleg rendőrbotot vagy kardlapot alkalmazhat a) a mások vagy saját életét, testi épségét, illetőleg a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető támadás elhárítására, b) a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés megtörésére.

A Szolgálati Szabályzat 42. §-ának (1) bekezdése a fenti rendelkezést azzal egészíti ki, hogy a rendőr vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, kardlapot, valamint más eszközt saját elhatározásából vagy szolgálati előjárója parancsára használhat. A (4) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés megkezdésekor a vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt készenlétbe helyezi, a rendőrbotot, a kardot kézbe fogja, és felkészül a támadás elhárítására, az ellenszegülés megtörésére, az (5) bekezdés ajánlás jelegű szabálya pedig, hogy az elektromos sokkoló eszköz használata elsősorban a végtagokra irányulhat. Tiltó szabályt rögzít a (7) bekezdés: az felsorolt kényszerítő eszközöket nem szabad a támadás, ellenszegülés megszűnése, megtörése után alkalmazni.

A Testület ehelyütt is utal az Rtv. 61. §-ának (1) bekezdésére, illetve a Szolgálati Szabályzat 39. §-ának (3) bekezdésére: a kényszerítő eszköz alkalmazását megelőző felszólításra a magatartás abbahagyására, illetve arra, hogy a figyelmeztetésnek el kell hangoznia, ha az eset körülményei lehetővé teszik.

A Testület megítélése szerint jelen esetben az Rtv. 49. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján – mind a panaszos saját, mind a rendőrök élete, testi épsége védelmében – indokolt volt az elektromos sokkoló eszköz használata.

b) Az Rtv. 15. §-a meghatározza az arányosság követelményét: a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A kényszerítő eszközök tekintetében speciális rendelkezést tartalmaz továbbá az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése. A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak.

A Szolgálati Szabályzat 39. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékokat úgy értékelte, hogy az elektromos sokkoló eszköz alkalmazása arányosnak tekinthető. A panaszostól való távolság alapján, figyelembe véve, hogy fegyverért (vagy annak látszó tárgyért) nyúlt a panaszos, más kényszerítő eszköz alkalmazására nem lett volna lehetőség.

A Testület megítélése szerint az elektromos sokkoló eszköz használata jogszerű, indokolt és az elérni kívánt céllal arányosnak tekinthető, amivel a panaszos testi épséghez való jogát jogszerűen korlátozta a rendőrség.

c) Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez

lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

A rendőrségi dokumentumok egybehangzóan azt tartalmazzák, hogy a panaszossal szemben bevetett elektromos sokkoló eszköz miatt zuhant a panaszos a földre, fejsérülései feltehetően attól keletkeztek. Az egészségügyi dokumentumok szerint a panaszosnak hámhorzosolások, zúzott sérülései keletkeztek, amit elláttak, további kórházba utalást, ellátást a panaszos nem igényelt, illetve a fogdán elhelyezhető állapotba került egészségügyi ellátását követően. A mentőtiszt már a helyszínen megjelent, azonnal ellátták sérüléseit.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetése alapján a rendőrség állítását tartotta életszerűnek: a panaszos sérülései a kényszerítő eszköz alkalmazása során keletkezettek.

A Testület megállapítása szerint a panaszossal szembeni, hámhorzosolások sérülést okozó kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerűen sértette a panaszos testi épséghez való jogát. A rendőrség továbbá eleget tett annak a kötelezettségének, hogy a sérült panaszost orvos ellátta, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

5) A panaszbeadvány azon része tekintetében, miszerint szétverték a rendőrök a panaszos házát az elfogása során, a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

Az Rtv. fentebb hivatkozott Rtv. 19. §-a szerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

Az Állásfoglalás IV. részének előző pontjaiban tett megállapítások alapján a Testület leszögezi, hogy a panaszos elfogása, illetve annak módja jogszerű és indokolt volt. Tekintettel arra, hogy a panaszos egyáltalán nem volt együttműködő, azaz nem adta meg magát, és fegyverrel (vagy annak utánzatával) tartózkodott az otthonában, a rendőröknek más lehetőségük nem volt arra, hogy hatástalanítsák a panaszost. Elsőként egy ajtót nyitottak fel, de mert a panaszost nem találták meg az adott helyiségben, további nyílászárókat kellett erőszakosan felnyitni. És mert a panaszos a beltéri nyílászárókat is eltorlaszolta, a biztonságos behatolás azt kívánta meg, hogy a rendőrök útjában álló tárgyakat (ajtókat) is eltávolítsák. Megállapítható, hogy a panaszos felróható magatartása vezetett a károkozáshoz végső soron.

Az Rtv. fentebb említett 17. §-ának (1) bekezdése azt is kimondja, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A rendőrség azonban közvetlenül a panaszos elfogása és előállítását követően megkezdte a kárfelmérést, illetve a helyreállítást.

A Testület megállapítása szerint a rendőrség a panaszos házában jogszerűen és indokoltan okozott kárt, amely által nem sérült a panaszos tulajdonhoz való joga.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az O. Rendőrkapitányság intézkedő rendőrei jogszerűen vonták intézkedés alá a panaszost az elővezetés eredményes lefolytatása érdekében, ami által nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. Az O. Rendőrkapitányság rendőrei továbbá betartották a kényszerítő eszköz alkalmazására vonatkozó előzetes figyelmeztetésre vonatkozó előírást, ami szintén nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. Ugyanígy jártak el a Terrorelhárítási Központ rendőrei az elfogás során, azzal nem sértették a panaszos említett alapjogát. A Testület megállapítása szerint a panaszos előállítása jogszerű és indokolt volt, amellyel jogszerűen korlátozták a panaszos személyi szabadsághoz való jogát. A panaszos tisztességes eljáráshoz való joga sem szenvedett sérelmet, mivel a panaszosnak több óra állt rendelkezésére a rendőrökre támadást követően, hogy megadja magát. Az elektromos sokkoló eszköz használatát jogszerűnek, indokoltnak, továbbá az elérni kívánt céllal arányosnak tekintette a Testület, azzal a panaszos testi épséghez való jogát jogszerűen korlátozta a rendőrség. A sérülést okozó kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerűen sértette a panaszos testi épséghez való jogát. A rendőrség továbbá eleget tett annak a kötelezettségének, hogy a sérült panaszost orvos ellátta, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület megállapítása szerint továbbá a rendőrség a panaszos házában jogszerűen és indokoltan okozott kárt, amely által nem sérült a panaszos tulajdonhoz való joga.

A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület – az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2016. szeptember 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag